

virkelig meget stærkt om at rette Bagerfor Smed, o: at rette Fanøbeoerne i Fævor af Esbjerg.

S. Sørensen: Da den ærede Ordfører for Flertallet motiverede Flertallets Stilling til det foreliggende Lovforslag, var det, han paaberaabte sig den Lov, der blev vedtagen i Fjor; og tillige forskellige Forhold, der ere fremkomne paa den Maade, hvorpaa Embedet nu i Øjeblikket bliver betjent, Konstitueringen o. s. v. Disse Grunde skal jeg selvfølgelig indrømme ham; men det er ikke af disse Grunde, at jeg har skilt mig ud fra Flertallet, det er af ganske andre Grunde. Naar jeg ikke har kunnet følge det ærede Flertal, saa er det, fordi jeg jo er lokalt kendt derovre paa de Egne, ogsaa paa selve Fanø, og jeg har Erfaring for, at der er Forhold til Stede derovre, hvorom de, der ikke have Lejlighed til at kende dem nøjere, maaske ikke vide saa god Besked. Hvad Overfartsforholdene angaar, ere de slet ikke saaledes, som man antager; thi der er ganske vist kun et lille Farvand mellem Esbjerg og Fanø, men naar man her gaar i det dejligste Solskinsvejr paa Kjøbenhavns Gader, kan man der komme til at sidde fast i Isen i dette Farvand. Det er allerede berørt af det ærede Medlem for Aarhus (Høgh-Guldberg), og jeg kan, baade med Hensyn til, hvad han har sagt derom, og med Hensyn til de Grunde, han har anført, nærmest henholde mig til ham. Det er mange Gange om Vinteren meget vanskeligt at komme over Farvandet, idet der driver Is ned, som lægger sig ind der i det snævre Løb og standser Farten. Sidst jeg var derovre — det er kun en Maanedstid siden — sad vi fast i Farvandet og maatte i aabne Pramme ros paa bedste Maade ind mod Land og maatte til sidst dels ride paa nogle af Skibsmandskabets Rygge, dels selv vade i Land. Det er ret ubehageligt.

Fremdeles repræsenteres der store Kapitaler derovre, større end de fleste vistnok have noget Begreb om. Som anført af det ærede Medlem for Aarhus, er der jo 105 Skibe, som ere hjemmehørende der, og hvis Rederier bo der, og hvis Førere til Dels have hjemme der. Det er store Værdier, det her drejer sig om, og de medføre flere Retssager, som skulle afgøres hos Jurisdiktionschefen, end man kunde være tilbøjelig til at antage, naar man kun tager Hensyn til Folketallet paa Øen.

Desuden er det jo en Ø, hvis Befolkning har bevaret deres eget Liv, om jeg saa maa sige, vel saa rent som nogen anden Ø i Danmark, og jeg ved ikke, om man ikke skulde skønne lidt derpaa. Jeg tror, det er noget, man har Aarsag og Grund til at være glad ved. De behøve ikke derfor at blive, hvad man kalder Hjemmefødninger, for dersom man tror, at Fanøboerne ere Hjemmefødninger, tager man synderligen fejl. De allerfleste have faret videre end nogen af os i denne Sal; men trods det have de en saa stærk Kærlighed til deres egne Forhold, til deres eget Liv og til deres gamle Skikke, som ikke nogen anden Del af Landet. De sætte Pris paa at have deres for sig i en vis Forstand, og de sætte ogsaa Pris paa at beholde deres Jurisdiktion for sig. De mene, de have Ret dertil af de Grunde, som ere anførte, særlig af det ærede Medlem for Aarhus og nu af mig, og de mene ogsaa, de have Ret dertil ifølge det af Christian VI. i Aaret 1742 udstedte Skøde, hvorved han tilskøder dem Øen, og hvori det udtrykkelig er omtalt, at de skulle yde et vist Beløb aarlig til deres Jurisdiktions Forvaltning. Dette Beløb have de ydet til den Dag i Dag, og de have Kvitteringer liggende for alle disse Betalinger. Det er dog et Forhold, man ikke kan se ganske bort fra. Det er altsaa ikke alene en vis Hævdsret, de have, men det er ligefrem en Ret ifølge en kongelig Skrivelse af 1742, et Skøde, som er tinglæst, og hvori denne Rettighed er benævnet. Man skal dog vogte sig lidt, indén man gaar hen og saadan uden videre med et Pennestrøg sletter, hvad man kan kalde velerhvervede Rettigheder.

Til Begrundelse af, at man ikke skulde kunne gaa med til det, som Mindretallet foreslaar, har man jo anført, at det kunde man ikke paa Grund af Loven i Fjor. Dertil skal jeg sige, at da man vedtog Loven, vare vi jo enige om, at Esbjerg skulde gøres til Købstad, hvordan det, havde jeg nær sagt, end gik, og saa gik det her, som det gaar undertiden, at der kommer Ting frem i sidste Øjeblik, naar et Kompromis skal laves, som man gaar med til, fordi man ser paa det store Lovforslag og tager mindre Hensyn til disse andre Forhold, som derfor maaske ikke altid ere saa vel overvejede. Saadan tror jeg, det er gaaet i dette Tilfælde.

Saa er det endvidere Henviisningen til Retsreformen, som ligger i Luften, og som jo til Dels endogsaa ligger paa Tingets